

Jan Bransen

Gevormd of vervormd? Een pleidooi voor ander onderwijs

Leusden: ISVW, 2019.

Het huidige onderwijsbestel vervormt onze menselijkheid. Dat is de stelling die Jan Bransen in dit boek verdedigt. Het bestel vervormt vooral ons beeld van de aard en de plaats van onderwijs in ons bestaan. Het laat ons geloven

dat je eerst jarenlang moet leren voor je aan het maatschappelijk leven kunt meedoen;

dat kennisverwerving het best in kleine brokjes gebeurt waarbij je voortdurend toetst;

dat docenten onderwijzen en dat leerlingen daardoor leren;

dat diploma's belangrijk zijn voor je gevoel van eigenwaarde;

en dat de kwaliteit van onderwijs bepaald kan worden aan de hand van de resultaten die het heeft.

Jan Bransen laat in het eerste deel van dit boek overtuigend zien dat dit onjuiste ideeën zijn die meer kwaad doen dan goed.

Dit is echter niet alleen een kritisch maar ook een opbeurend boek. Het onderwijs kan namelijk beter. We kunnen ons onderwijs zo organiseren dat het ons wél ten goede komt, dat het vormt in plaats van vervormt.

Daarover gaat het tweede deel, waarin je kunt lezen

dat het in het primair onderwijs vooral gaat om de ontwikkeling van het zelfvertrouwen, zodat kinderen hun stem durven roeren;

dat het voortgezet onderwijs zich zowel op straat als op school afspeelt, zodat jongeren een positie leren verwerven waarin ze ertoe doen;

en dat al het zogenaamde hogere onderwijs beter in duale trajecten georganiseerd kan worden, zodat leren en werken samengaan en dit post-initiële onderwijs op het juiste moment en in de juiste omgeving betaalbaar kan plaatsvinden.